

VU TSPMI akademinės etikos komisijai

PAREIŠKIMAS

Dėl prof. habil dr. Vytauto Radžvilo akademinę etiką pažeidžiančio elgesio

2017-07-20

Vilnius

Mes, VU TSPMI Europos studijų magistro programos I kurso studentai, manome, kad prof. habil. dr. Vytauto Radžvilo toliau nurodyti veiksmai pažeidžia bendrąsias ir dėstyto etikos normas: varžo mūsų akademinę saviraiškos teisę laisvai dėstyti požiūrį į studijų organizavimą (2.1 punktas); pažeidžia VU akademinės etikos kodekse numatytus pagarbos, geranoriškumo, nešališkumo, nediskriminavimo principus (2.2 punktas) bei savo veiksmais prieštarauja Kodekse nurodytiems kolegialumo ir akademinio solidarumo principams, kuriais grindžiami bendruomenės narių tarpusavio santykiai (2.3 punktas). Tai pat manome, kad dėstytojo užduoti klausimai prieš rašant kurso įvertinimą prieštarauja ir dėstyto etikos principams (3.3 punktas). Toliau pateikiame trumpą situacijos aprašymą ir konkrečius pavyzdžius:

Baigiantis prof. habil. dr. V. Radžvilo dėstomam kursui, nusprendėme nuomonę apie jį išreikšti TSPMI administracijai skirtu prašymu. Gegužės 15 d. šis prašymas buvo įteiktas TSPMI administracijai su 9 iš 10 Europos studijų kurso studentų parašais. Šis dokumentas, mūsų prašymu, Europos studijų komitetui buvo išsiųstas tik po egzamino vertinimų įrašymo. Norėtume atkreipti dėmesį, kad mūsų kursas teikė pasiūlymus TSPMI administracijai ir dėl kitų studijuojamų dalykų (dėl prof. G. Vitkaus „Integracijos teorijų“, prof. R. Vilpišausko „Europos integracijos politinės ekonomijos“, D. Kriauciūno „ES teisė ir institucijos“ kursų), tad mūsų noras tobulinti Europos studijų programą buvo matomas jau nuo pat studijų pradžios ir siekis teikti pasiūlymus atrodė savaimė suprantamas ir skatinamas VU TSPMI administracijos. Norime atkreipti dėmesį, kad tokia teisė taip pat yra garantuojama ir LR Mokslo ir studijų įstatymo 55 straipsnyje, kur teigiama, kad studentai turi teisę vertinti studijuojamų dalykų dėstyto ir studijų aprūpinimo kokybę.

Vėliau buvome pakviesti atstovauti mūsų poziciją Europos studijų komiteto posėdyje birželio 20 d., kuriame įvyko mūsų prašymo svarstymas dalyvaujant visoms šalims. Prieš posėdį gavome prof. habil. dr. V. Radžvilo klausimus, kuriais buvo prašoma pateikti raštišką prašymo paaiškinimą.

Pasitarę su kursu ir administracija, nutarėme, kad mes neprivalome to daryti ir posėdžio metu buvo garsiai perskaityta iš anksto suderinta viso kurso pozicija. Posėdžio metu profesoriaus kritika perėjo

į asmeniškumus. Jis teigė, kad internete rasta informacija apie kurso atstovės Ievos Galkytės darbovietę (Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje), leidžia daryti prielaidą, kad per studentę siekiama „susidoroti“ su profesoriumi dėl jo pažiūrų. Tačiau šio prašymo autoriai yra 9 iš 10 kurso studentai, o ne viena studentė (kurso atstovė).

Tokie kaltinimai galimai pažeidžia VU akademinės etikos kodekso 2.2 straipsnį – dėl studentės profesinės veiklos jai ribojama teisė reikšti savo nuomonę apie studijų dalykus.

Europos studijų programos komitetas pasiekė susitarimą ir galiausiai dalykui grąžino pasirenkamojo statusą, posėdyje dalyvaujant ir pačiam prof. habil. dr. V. Radžvilui. Po beveik mėnesio, liepos 10 d., portale Pro Patria¹ bei liepos 14 d. LRT.lt² publikuotose straipsniuose mūsų kurso užklauso administracijai bei pateiktas prašymas jau pateikiami kaip vieno suinteresuoto asmens sistemingas veikimas prieš profesorių ar kitų organizacijų interesų atstovavimas:

„Kurso seniūnė ragino studentus atsisakyti šio kurso motyvuojant tuo kad jis esąs „kai kam nepriimtinas“, o egzaminuojant „netinkamai“ vertinamos studentų žinios. Iš anksto „žinojusi“ kurso trūkumus ir faktiškai skatinusi kolegas jį boikotuoti studentė pasirodė esanti Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje darbuotoja. Kaip paaiškėjo, vėliau ji tapo ir paties „kolektyvinio“ prašymo TSPMI administracijai autore“, - situaciją komentavo prof. Radžvilas” („VU politikos mokslų institute: kova su prof. V. Radžvilo „reakcingomis pažiūromis“, Pro Patria.)

„Skundą prieš mane parašiusi I. Galkytė dirba Europos Komisijos atstovybėje Lietuvoje. Už to stovi K. Manioko grupė, kuri jau dvidešimt metų įsisavina ES pinigus, gamindama šlamštą.“ („V. Radžvilas: tam tikra grupelė nori mane išstumti iš instituto“, LRT.lt)

Mūsų manymu, tokie dėstytojo vieši komentarai ne tik yra melagingi ir neatitinkantys tikrovės, tačiau galimai pažeidžia VU akademinės etikos kodekso 2.1, 2.2.4, 2.3.5 punktus – riboja studentų laisvę dėstyti požiūrį į studijų organizavimą, diskriminuoja studentę dėl jos profesinės veiklos, neatsižvelgiant į tai, kad prašymą pasirašė 9 iš 10 studentų, yra nepagarbūs, prof. habil. dr. V. Radžvilas juose naudojami savo, kaip dėstytojo, viršenybe.

Galiosiausiai, jau minėtuose straipsniuose pasirodė profesoriaus komentarai bei klaidinanti informacija apie mūsų ir instituto administracijos veiksmus. Profesorius komentaruose mus lygino su „pažangiaisiais“ tarybiniais studentais, o mūsų prašymą įvardino, kaip norą ES studijas įsprausti į griežtus ideologinius rėmus bei „sąmoningą siekį sumenkinti mano, kaip dėstytojo, dalykinę kompetenciją ir pakenkti profesinei reputacijai“ (LRT.lt).

Šie vieši pareiškimai galimai pažeidžia VU akademinės etikos kodekso 2.1.1, 2.2.4, 2.3.5 punktus – rodo nepakantumą kitai nuomonei, žemina studentus bei kitus bendruomenės narius.

Taip pat Pro Patria organizacijos puslapyje pasirodė ne tik šmeižianti informacija apie tariamą Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje bei TSPMI siekį susidoroti su profesoriaus pažiūromis, bet šiame straipsnyje buvo skelbiamas be mūsų ar TSPMI administracijos žinios mūsų TSPMI direktoriui įteiktas prašymas dėl profesoriaus dalyko padarymo pasirenkamuju su mūsų vardais, pavardėmis ir parašais. Liepos 15 d. Pro Patria portalo administracija patvirtino, kad raštas buvo gautas būtent iš prof. habil. dr. V. Radžvilo.

Netrukus internete atsirado įžeidžiantys, melagingi komentarai apie visą mūsų kursą ir kiekvieną studentą atskirai, platinamos mūsų nuotraukos, kuriomis tikrovės neatitinkantys straipsniai.

¹ <http://www.propatria.lt/2017/07/vu-politikos-mokslu-institute-kova-su.html>

² http://www.lrt.lt/naujienos/lietuvoje/2/179767/v_radzvilas_tam_tikra_grupele_nori_man_e_issstumti_is_instituto

Nepagrįstai straipsnyje minima Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje taip pat tapo internautų atakos auka - organizacijos reitingas Facebook puslapyje per vieną dieną nukrito nuo 4.8 iki 3.1, pasirodė daug šmeižiančios informacijos, gadinančios šios institucijos reputaciją.

Šie dėstytojo veiksmai pažeidžia VU akademinės etikos kodekso 2.1.1, 2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.3.5 punktus – nepakantumas kitai nuomonei, diskriminavimas dėl studentų profesinės ar visuomeninės veiklos, bauginančios, priešiškos aplinkos kūrimas, pasinaudojimas savo statusu.

Taip pat norime pabrėžti, kad dėstytojas pažeidė etikos normas ne tik po kurso, bet ir jo eigoje. Prof. habil. dr. V. Radžvilas prieš parašydamas įvertinimą daugumos studentų klausė kokiame universitete jie baigė bakalaurą bei kur jie šiuo metu dirba. Įvertinimas buvo parašytas tik atsakius į šiuos klausimus.

Toks dėstytojo elgesys galimai pažeidžia VU akademinės etikos kodekso 3.3.3, 3.3.4 punktus, kuriuose nurodoma, kad studentų veikla ar kita asmeninė informacija negali būti siejama su žinių vertinimu.

Apibendrinant, manome, kad tokie profesoriaus veiksmai pažeidė Universitete galiojančią akademinės etikos kodeksą, prieštarauja Instituto ir Universiteto vertybėms, be to, neatsakingi pareiškimai sukėlė visiškai neadekvačią ir pavojingą reakciją viešojoje erdvėje. Neetiškas prof. V. Radžvilo elgesys ateityje gali sukelti neigiamų padarinių visų prašymą pasirašiusių studentų profesinei veiklai.

Atsižvelgiant tiek į kiekvienam studentui asmeniškai, tiek institutui ir Universitetui padarytą žalą, prašome VU TSPMI akademinės etikos komisijos ištirti šį atvejį ir skirti atitinkamą nuobaudą.

Be to, dėl pareiškime aprašyto precedento, kai jautri informacija buvo paviešinta trečiajai šaliai, taip pat prašome, kad komisijos posėdis būtų uždaras, o pareiškimo turinys prof. habil. dr. V. Radžvilui būtų perduotas neatskleidžiant mūsų vardų ir kitos pareiškime esančios asmeninės informacijos remiantis Padalinio akademinės etikos komisijos nuostatų 19 punktu.